

Van: M. den Heijer, L. Spijkerman
Telefoon: 14010

Ons kenmerk: M2310-2761 - 23bo008267
Bijlage(n): 1

Onderwerp: MIRT-Project 'Stadsbrug, HOV en Station Stadionpark 2023' en MIRT-project 'Algeracorridor en langzaam verkeerverbinding 2023'

Datum: B&W 31 oktober 2023

Aan de gemeenteraad

Gevraagd besluit:

Samenvattend stellen wij u voor:

1. De gemeentelijke bijdrage aan het MIRT-project 'Stadsbrug, HOV en station Stadionpark 2023', ter grootte van 498 miljoen, financieel te dekken door:
 - a. 161 miljoen te dekken uit de 10 miljoen die jaarlijks (vanaf 2022) ter beschikking zijn voor de dekking van (een deel van) de lasten die voortvloeien uit de aanleg van de Hoekse lijn, de renovatie van Museum Boijmans van Beuningen én de realisatie van een nieuwe oeververbinding tussen Rotterdam-Noord en Rotterdam-Zuid, waartoe het vorige college op grond van het Coalitieakkoord 2018-2022 heeft besloten.
 - b. Een bedrag van 9 miljoen te dekken uit het mobiliteitsprogramma Feyenoord City, waarvoor in 2017 een investeringskrediet is vastgesteld, gericht op de verbreding van de traverse die wordt gerealiseerd om bij het station Stadionpark beiden zijden van het spoor met elkaar te verbinden.
 - c. 150 miljoen te dekken uit de reguliere investeringsruimte die deze bestuursperiode nog beschikbaar is voor investeringen die de groei en modernisering van de stad accommoderen, t.w.:
 - i. 50 miljoen uit de resterende investeringsruimte 2023;
 - ii. 50 miljoen uit de investeringsruimte 2024;
 - iii. 50 miljoen uit de investeringsruimte 2025;
 - d. 178 miljoen te dekken uit de verkoopopbrengst Eneco.
2. De verkoopopbrengst Eneco in stand te houden door de extra inkomsten die ontstaan uit de onroerendzaakbelasting (ozb) die wordt geheven over de ca. 30.000 woningen die als gevolg van het MIRT-project in de oostflank van Rotterdam kunnen worden gebouwd, gedurende langere tijd toe te voegen aan de verkoopopbrengst Eneco.
3. De gemeentelijke bijdrage aan het MIRT-project 'Algeracorridor en langzaam verkeerverbinding' ter grootte van maximaal 3 miljoen, te dekken uit de 10 miljoen die op grond van het Coalitieakkoord 2018-2022 jaarlijks, vanaf 2022, beschikbaar is voor de dekking van (een deel van) de lasten die voortvloeien uit de aanleg van de Hoekse

lijn, de renovatie van Museum Boijmans van Beuningen én de realisatie van een nieuwe oeververbinding tussen Rotterdam-Noord en Rotterdam-Zuid.

4. 70 miljoen investeringskrediet te verstrekken, ter voorbereiding van het MIRT-project 'Stadsbrug, HOV en station Stadionpark 2023'.

Waarom dit voorstel?/Waarom nu voorgelegd?

Op 10 november 2022 hebben het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, het ministerie van Binnenlandse Zaken, de MRDH, de Provincie Zuid-Holland en de gemeente Rotterdam afspraken gemaakt over de realisatie van een HOV-verbinding tussen de stations Kralingse Zoom en Zuidplein, een multimodale stadsbrug en de omvorming van (evenementen)station Stadionpark tot regulier NS-station (i.c. het MIRT-project 'Stadsbrug, HOV en station Stadionpark'). Deze afspraken worden nader uitgewerkt in een bestuursovereenkomst. Met de bestuursovereenkomst verplichten de partijen, waaronder de gemeente Rotterdam, zich tot een financiële bijdrage. Bij dezen wordt u het voorstel tot financiële dekking gedaan.

Om voortvarend aan de slag te gaan, wordt u tevens gevraagd een voorbereidingskrediet te verstrekken.

Op 20 november 2019 heeft het toenmalige college van B&W toegezegd om maximaal 3 miljoen bij te dragen in de kosten van maatregelen die zorgen voor een betere doorstroming van het verkeer op en rond de Algerabrug in Capelle aan den IJssel (de zogenoemde 'Algeracorridor'). De betrokken partijen hebben de gemeente Rotterdam gevraagd deze bijdrage te (her)bevestigen. Bij dezen wordt u het voorstel tot financiële dekking gedaan.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

In het coalitieakkoord staat:

"Een nieuwe oeververbinding die Zuidplein met Kralingse Zoom verbindt, is noodzakelijk. Daarmee kunnen we zorgen voor goede groei van onze stad met zo'n 30.000 extra woningen, in de binnenstad en aan de oostkant van de stad. Deze nieuwe oeververbinding verbindt de kennis- en onderwijsclusters op de noord- en zuidoever met elkaar (campus Zuid) en zorgt bovenal voor een robuust OV-netwerk waarmee we onze groeiende stad goed bereikbaar te houden."

en:

"De inwoners van onze toch al zwaar belaste regio verdienen een oeververbinding die snel en betrouwbaar openbaar vervoer biedt en goed is ingepast in de stad. We willen een duurzame, hoogwaardige en aantrekkelijke verbinding. Komend najaar willen we samen met MRDH en provincie – over de nieuwe oeververbinding, en de financiering ervan, afrondende afspraken maken met het Rijk. Wij zetten daarbij in op een metroverbinding. Hiervoor is een substantiële bijdrage van het Rijk nodig."

In de MIRT-verkenning is gebleken dat een HOV-verbinding met tramkwaliteit voldoende capaciteit heeft om in de toekomst alle verwachte reizigers te vervoeren. Ook is een metroverbinding financieel compleet onhaalbaar gebleken. Wij zijn verheugd dat wij met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, het ministerie van Binnenlandse Zaken, de MRDH en de Provincie Z-H afspraken hebben gemaakt om samen met de gemeente Rotterdam te investeren in een HOV-verbinding tussen de metrostations Kralingse Zoom

en Zuidplein en daarbij een nieuwe oeververbinding te realiseren in de vorm van een multimodale brug. Ook wordt geïnvesteerd in de omvorming van (evenementen)station Stadionpark tot regulier NS-station.

Toelichting:

Dekkingsvoorstel MIRT-project 'Stadsbrug, HOV en station Stadionpark'

De gemeentelijke bijdrage aan het MIRT-project 'Stadsbrug, HOV en station Stadionpark' bedraagt 498 miljoen (prijspeil einde werk, excl. BTW). Hiervan kan naar verwachting 161 miljoen worden gedekt uit de 10 miljoen die op grond van het Coalitieakkoord 2018-2022 jaarlijks, vanaf 2022, beschikbaar is voor de dekking van (een deel van) de lasten die voortvloeien uit de aanleg van de Hoekse lijn, de renovatie van Museum Boijmans van Beuningen én de realisatie van een nieuwe oeververbinding tussen Rotterdam-Noord en Rotterdam-Zuid.

Een bedrag van 9 miljoen wordt gedekt uit de eerder in het mobiliteitsprogramma Feyenoord City opgenomen middelen ten behoeve van station Stadionpark. Dit dient tevens als cofinanciering voor de specifieke uitkering van het Rijk voor verbreding van de traverse zoals in het BO Leefomgeving afgesproken. Voor dit mobiliteitsprogramma is in de Voorjaarsnota 2017 een investeringskrediet opgenomen en vastgesteld. Binnen dit investeringskrediet was € 9 miljoen gemeentelijke bijdrage beoogd voor investeringen in station stadionpark (traverse en overkapping).

Wij stellen voor om 150 miljoen te dekken uit de reguliere investeringsruimte die deze bestuursperiode nog beschikbaar is voor investeringen die de groei en modernisering van de stad accommoderen. In het Investeringsvoorstel 2023 is hiertoe al een bedrag van 50 miljoen beschikbaar gehouden. Voorgesteld wordt om dit bedrag daadwerkelijk voor deze investering beschikbaar te stellen. In de Investeringsvoorstellen 2024 en 2025 zal eenzelfde voorstel worden gedaan.

Voorgesteld wordt om de resterende dekking te organiseren door 178 miljoen te onttrekken aan de verkoopopbrengst Eneco.

Aanwending verkoopopbrengst Eneco

Er wordt voorgesteld om een deel van de geschatte investeringssom te dekken uit de verkoopopbrengst Eneco. Zonder dekking van uit de verkoopopbrengst Eneco is de investering financieel niet haalbaar.

Bij aanwending van de verkoopopbrengst Eneco moet, conform de kaders die de gemeenteraad heeft vastgesteld, aan de volgende uitgangspunten worden voldaan:

1. De investering leidt tot bezit ('bezit voor bezit');
2. Andere partijen nemen tenminste 50% van de investeringssom voor hun rekening;
3. De verkoopopbrengst Eneco wordt in stand gehouden.

Aan de eerste twee uitgangspunten wordt voldaan. Aan het derde uitgangspunt kan worden voldaan, indien wordt besloten om de extra inkomsten als gevolg van de woningbouw te betrekken. Deze inkomsten ontstaan uit de onroerendzaakbelasting (ozb) die wordt geheven over de ca. 30.000 woningen die als gevolg van het MIRT-project in de oostflank van Rotterdam kunnen worden gebouwd. Voorgesteld wordt om 2/3^e deel van

deze extra inkomsten gedurende langere tijd (grove inschatting; t/m 2052)¹ toe te voegen aan de verkoopopbrengst Eneco en dus tijdelijk niet te beschouwen als algemene dekkingsmiddelen.

Voor de volledigheid vermelden wij dat het vorige college in zijn raadsvoorstel tot vaststelling van de kaders voor aanwending van de verkoopopbrengst Eneco nog het volgende heeft opgemerkt:

"(...) Er kunnen zich echter ook situaties voordoen die op gespannen voet staan met het uitgangspunt van instandhouding. Zo kan een rijksregeling tot cofinanciering de kans bieden om de eigen middelen te verdubbelen, maar dit kan wel ten laste gaan van de hoofdsom. Ook kunnen investeringen vanuit maatschappelijk perspectief gewenst zijn, maar financieel gezien minder goed renderen. Hierbij is het aan het college en de raad om deze belangen te wegen en uiteindelijk een besluit te nemen over de definitieve aanwending.

Er kunnen zich altijd onvoorziene situaties voordoen die een college nopen om van de uitgangspunten af te wijken. Het college kan de raad hiertoe een voorstel doen, maar zal de noodzaak om van de uitgangspunten af te wijken voldoende aannemelijk moeten maken."

Dit is zo'n situatie. Het project Stadsbrug, HOV en station Stadionpark is uniek vanwege de omvang van de investering en vanwege de betekenis voor Rotterdam. Dit mobiliteitsproject is randvoorwaardelijk voor de bouw van 30.000 woningen in de Oostflank. Bij wijze van uitzondering wordt daarom voorgesteld de verkoopopbrengst Eneco in stand te houden door de extra inkomsten die ontstaan uit de onroerendzaakbelasting (ozb) toe te voegen aan de verkoopopbrengst Eneco. Voor de onderbouwing van het tempo waarin het bedrag dat vanuit de verkoopopbrengst Eneco wordt aangewend revolveert, wordt verwezen naar bijlage 1.

De Adviescommissie Aanwending Verkoopopbrengst Eneco heeft het investeringsplan getoetst aan de kaders voor aanwending van de verkoopopbrengst Eneco en positief geadviseerd over het voorstel om 178 mln te dekken uit de verkoopopbrengst Eneco. Zie bijlage 2.

Conform de kaders voor aanwending van de verkoopopbrengst Eneco wordt de verkoopopbrengst van 1,3 miljard geleidelijk, verspreid over drie bestuursperioden, aangewend. Dit komt neer op circa 420 miljoen per bestuursperiode. Mocht aan het eind van deze bestuursperiode blijken dat de bijdrage voor dit MIRT-project van 178 miljoen hier niet volledig binnen past, dan wordt voorgesteld om gebruik te maken van achtereenvolgens de resterende investeringsruimte in de vorige bestuursperiode (65 miljoen) en een deel van de investeringsruimte voor de eerstvolgende bestuursperiode.

Het dekkingsvoorstel laat zich dan als volgt samenvatten:

¹ Uit de bestuursovereenkomst volgt dat Rotterdam ca. 16.300 woningen zal realiseren in de periode t/m 2030 en nog eens ca. 13.700 woningen in de periode daarna. Eigenaren van een woning in Rotterdam betalen in 2023 gemiddeld ca. 277 euro. Dit bedrag zal onder invloed van inflatie gestaag groeien. Van de extra inkomsten uit OZB wordt conform het Investeringsbeleid Rotterdam 1/3^e deel gebruikt voor investeringen die de groei van de stad accommoderen. Het restant kan worden gebruikt om de verkoopopbrengst Eneco in stand te houden.

<i>Dekkingsvoorstel bijdrage Rotterdam (bedragen x 1 mln euro):</i>		
- reeds gedekt bij Coalitieakkoord 2018-2022		161
- reeds gedekt bij Voorjaarsnota 2017 i.h.k.v. Mobiliteitsprogramma Feyenoord City t.b.v. verbreding traverse station Stadionpark		9
- aanwending reguliere investeringsruimte 2023-2025		150
- aanwending verkoopopbrengst Eneco		178
Totaal		498
<i>Specificatie aanwending verkoopopbrengst Eneco:</i>		
- restant vorige bestuursperiode		65
- inzet huidige bestuursperiode		56
- inzet eerstvolgende bestuursperiode		56
Totaal		178

Dekkingsvoorstel MIRT-project 'Algeracorridor en langzaam verkeerverbinding'

Bij de huidige inzichten biedt de 10 miljoen die op grond van het Coalitieakkoord 2018-2022 jaarlijks, vanaf 2022, beschikbaar is voor de dekking van (een deel van) de lasten die voortvloeien uit de aanleg van de Hoekse lijn, de renovatie van Museum Boijmans van Beuningen én de realisatie van een nieuwe oeververbinding tussen Rotterdam-Noord en Rotterdam-Zuid ook ruimte voor dekking van de eenmalige financiële bijdrage van maximaal 3 miljoen aan het MIRT-project 'Algeracorridor en langzaam verkeerverbinding'. Voorgesteld wordt om deze ruimte hiervoor te benutten.

Aanvraag voorbereidingskrediet MIRT-project 'Stadsbrug, HOV en station Stadionpark'

De gemeente Rotterdam zal tijdens de planning- en studiefase namens de partijen optreden als aanbestedende dienst voor de projectonderdelen 'stadsbrug', 'HOV' en 'de openbare ruimte rond station Stadionpark'.

De uitgaven die de gemeente tijdens deze fase doet, worden – na aftrek van de financiële bijdragen van de andere partijen - geactiveerd op de balans van de gemeente Rotterdam, waarna ze met ingang van het eerste jaar na ingebruikname zullen worden afgeschreven. De gemeenteraad geeft hiervoor toestemming door een voorbereidingsinvesteringskrediet beschikbaar te stellen. Op basis van een kosteninschatting wordt het benodigde voorbereidingskrediet voor het doen van uitgaven tijdens de planning en studiefase (t/m 2027) geschat op 70 miljoen.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Financiële consequenties

Op grond van een kosteninschatting van Bureau Movares d.d. 25 augustus 2022 en de bestuurlijke afspraken die tijdens het BO MIRT d.d. 10 november 2022 en het BO Leefomgeving d.d. juni 2023 zijn gemaakt, is de totale investeringssom van het MIRT-project 'Stadsbrug, HOV en station Stadionpark 2023' geschat op 1.485 miljoen (prijspeil 1 januari 2022, incl. btw). Hiervan heeft 1.288 miljoen betrekking op het realiseren van een HOV-verbinding tussen de metrostations Kralingse Zoom en Zuidplein, inclusief nieuwe stadsbrug. De resterende 197 miljoen heeft betrekking op het omvormen van (evenementen)station Stadionpark tot een regulier treinstation. De investeringssom betreft een schatting en is dus geen raming, omdat in dit stadium nog geen ontwerp voorhanden is.

De gemeente Rotterdam zal in totaal 465,5 miljoen (prijspeil 1 januari 2022, incl. btw) aan deze investering bijdragen. Dat staat gelijk aan 31,3% van de totale investeringssom (465,5/1.485*100%). Dit bedrag is inclusief de aanvullende afspraak die in het BO

Leefomgeving juni 2023 zijn gemaakt over de verbreding van de traverse station Stadionpark. Hierover hebben wij u op 26 juni 2023 geïnformeerd (23bb004599).

De bovenstaande bedragen zijn gebaseerd op het prijspeil van 1 januari 2022. Voor alle afspraken die het Rijk op 10 november 2022 tijdens het BO-MIRT heeft gemaakt, geldt dat de financiële bijdrage van het Rijk jaarlijks, vanaf 2023, tot aan het moment van uitkeren, wordt geïndexeerd op basis van de index voor bruto overheidsindexeringen (IBOI). In de bestuursovereenkomst over het MIRT-project wordt vastgelegd dat dit ook geldt voor de financiële bijdragen van de andere partijen en dus ook voor de gemeente Rotterdam. Houden we er voorts rekening mee dat het gros van de BTW kan worden verhaald op het BTW-Compensatiefonds, dan bedraagt de totale, geschatte investeringssom thans 1.588 miljoen (prijspeil einde werk, excl. btw). De gemeente Rotterdam zal dan 498 miljoen (31,3% x 1.588) hieraan bijdragen.

De financiële consequenties laten zich als volgt samenvatten:

bedragen x 1 mln euro	prijspeil 1 jan 2022 incl. btw		prijspeil einde werk excl. btw
investingssom:			
HOV-verbinding tussen metrostations Kralingse Zoom en Zuidplein, inclusief nieuwe stadsbrug	1.288,0		1.377
Station Stadionpark	197,0		211
Totaal	1.485,0		1.588
Bijdrage Rijk:			
HOV-verbinding tussen metrostations Kralingse Zoom en Zuidplein, inclusief nieuwe stadsbrug	634,0		
Station Stadionpark	137,5		
Totaal	771,5	52,0%	
Bijdrage MRDH:			
HOV-verbinding tussen metrostations Kralingse Zoom en Zuidplein, inclusief nieuwe stadsbrug	238,0		
Station Stadionpark			
Totaal	238,0	16,0%	
Bijdrage Provincie Zuid-Holland:			
HOV-verbinding tussen metrostations Kralingse Zoom en Zuidplein, inclusief nieuwe stadsbrug	10,0		
Station Stadionpark	0,0		
Totaal	10,0	0,7%	
Bijdrage Rotterdam:			
HOV-verbinding tussen metrostations Kralingse Zoom en Zuidplein, inclusief nieuwe stadsbrug	406,0		434
Station Stadionpark	59,5		64
Totaal	465,5	31,3%	498

Na uw besluitvorming over het voorstel tot herziening van de omgevingsvisie en het voorstel tot dekking van de Rotterdamse financiële bijdrage, zal wethouder Handhaving, Buitenruimte en Mobiliteit namens het college een bestuursovereenkomst (BOK) ondertekenen. De bestuursovereenkomst markeert de afronding van de verkenningsfase en de start van de planning- en studiefase. De BOK heeft een tweeledig doel, t.w.:

- het vastleggen van de bestuurlijke afspraken uit het BO MIRT dd. 10 november 2022;
- het maken van bestuurlijke afspraken over de planning- en studiefase.

Na afloop van de planning- en studiefase, die uitmondt in een zogeheten 'projectbeslissing', zal een aangepaste BOK (of een addendum op de bestaande BOK) worden opgesteld voor de realisatiefase.

Geheimhouding

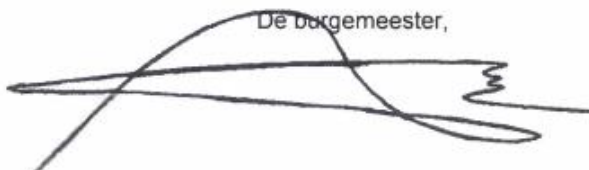
Bij dit voorstel zitten twee geheime bijlagen, te weten een raadsvoorstel en een daarbij behorende bijlage. Wij verstrekken u deze document onder oplegging van geheimhouding krachtens de artikelen 87 en 88, tweede lid, van de Gemeentewet jo. artikel 5.1, tweede lid, onder b, van de Wet open overheid. Het belang van het openbaar maken van deze informatie weegt niet op tegen het financiële belang van de gemeente. De documenten bevatten elementen die bij openbaarheid de gemeente financieel kunnen benadelen. Wij stellen op grond van ons beleidskader 'verstrekking openbare en geheime informatie aan de raad' voor na vijf jaar (31 oktober 2028) een herbeoordeling te doen van de geheimhouding.

Het bijbehorende ontwerpbesluit (bijlage 4) bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

De secretaris,

V.J.M. Roozen

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage(n):

1. Inschatting van het tempo waarin het bedrag dat vanuit de verkoopopbrengst Eneco wordt aangewend revolveert
2. Advies van de Adviescommissie Aanwending Verkoopopbrengst Eneco
3. Raadsvoorstel (**GEHEIM**)
4. Bijlage bij Raadsvoorstel (**GEHEIM**)
5. Ontwerpbesluit

Ontwerpbesluit

De Raad van de gemeente Rotterdam,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 31 oktober 2023,

gelet op de uitwerking van het MIRT-project "Stadsbrug, HOV en station Stadionpark" in de planning- en studiefase,

overwegende dat de beoogde investering in een HOV-verbinding tussen de stations Kralingse Zoom en Zuidplein, een multimodale stadsbrug en de omvorming van (evenementen)station Stadionpark tot regulier NS-station, aangeduid als het MIRT-project 'Stadsbrug, HOV en station Stadionpark', bijdraagt aan de ontwikkeling van de Oostflank van Rotterdam,

Besluit:

1. De gemeentelijke bijdrage aan het MIRT-project 'Stadsbrug, HOV en station Stadionpark 2023', ter grootte van 498 miljoen, financieel te dekken door:
 - a 161 miljoen te dekken uit de 10 miljoen die op grond van het Coalitieakkoord 2018-2022 jaarlijks, vanaf 2022, beschikbaar is voor de dekking van (een deel van) de lasten die voortvloeien uit de aanleg van de Hoekse lijn, de renovatie van Museum Boijmans van Beuningen én de realisatie van een nieuwe oeververbinding tussen Rotterdam-Noord en Rotterdam-Zuid.
 - b Een bedrag van 9 miljoen te dekken uit het mobiliteitsprogramma Feyenoord City, waarvoor in 2017 een investeringskrediet is vastgesteld, gericht op de verbreding van de traverse die wordt gerealiseerd om bij het station Stadionpark beiden zijden van het spoor met elkaar te verbinden.
 - c 150 miljoen te dekken uit de reguliere investeringsruimte die deze bestuursperiode nog beschikbaar is voor investeringen die de groei en modernisering van de stad accommoderen, t.w.:
 - I. 50 miljoen uit de resterende investeringsruimte 2023;
 - II. 50 miljoen uit de investeringsruimte 2024;
 - III. 50 miljoen uit de investeringsruimte 2025.
 - d 178 miljoen te dekken uit verkoopopbrengst Eneco.
2. De verkoopopbrengst Eneco in stand te houden door de extra inkomsten die ontstaan uit de onroerendzaakbelasting (ozb) die wordt geheven over de ca. 30.000 woningen die als gevolg van het MIRT-project in de oostflank van Rotterdam kunnen worden gebouwd, gedurende langere tijd toe te voegen aan de verkoopopbrengst Eneco.
3. De gemeentelijke bijdrage aan het MIRT-project 'Algeracorridor en langzaam verkeerverbinding' ter grootte van maximaal 3 miljoen, te dekken uit de 10 miljoen die op grond van het Coalitieakkoord 2018-2022 jaarlijks, vanaf 2022, beschikbaar is voor de dekking van (een deel van) de lasten die voortvloeien uit de aanleg van de Hoekse lijn, de renovatie van Museum Boijmans van Beuningen én de realisatie van een nieuwe oeververbinding tussen Rotterdam-Noord en Rotterdam-Zuid.

4. 70 miljoen investeringskrediet te verstrekken, ter voorbereiding van het MIRT-project 'Stadsbrug, HOV en station Stadionpark 2023'.
- 5.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier,

De voorzitter,